

Lærere på midtjyske ungdomsuddannelser skal udvikle deres klasseledelse

På flere ungdomsuddannelser i Region Midtjylland skal lærerne nu udvikle deres klasseledelse, og eleverne skal evaluere lærernes adfærd. Det skal skabe bedre relationer mellem elever og lærere, mere læring og i sidste ende føre til, at flere unge gennemfører en uddannelse. Projektet er et samarbejde mellem Handelsgymnasiet Skive og Aarhus Universitet og er støttet af Region Midtjylland med 5,86 mio. kr.

Forskning viser, at det betyder meget for elevernes motivation og læring, om de har et positivt forhold til læreren. Det har blandt andet betydning, om læreren er venlig og forstående og viser interesse for eleverne, om der er klare rammer, hvor meget medbestemmelse eleverne får, og om læreren ofte er strengt irettesættende.

Men det er ikke givet, at alle lærere er bevidste om, hvad deres måde at være sammen med eleverne på betyder. Derfor får lærere på flere ungdomsuddannelser i Region Midtjylland nu mulighed for at arbejde med deres lærerrolle og klasseledelse. Det skal blandt andet ske ved, at eleverne evaluerer deres lærere i et skema med nogle parametre, der viser, hvordan eleverne oplever lærerens adfærd i undervisningen. Formålet med evalueringen er at styrke den positive lærer/elev-relation.

”Med QTI-evalueringskemaet har vi fået et redskab, som holder et spejl op foran læreren og viser, hvordan eleverne i den enkelte klasse oplever ham eller hende. Det er ikke et hurtigt fix, som fortæller læreren, hvordan undervisningen skal være, men det tager temperaturen på klasserummet og giver nogle pejlemærker til læreren,” siger Lea Lund, der er adjunkt på Center for Undervisningsudvikling og Digitale Medier, Aarhus Universitet og forskningsleder på projektet ”Klasseledelse og erfaringsopsamling i ungdomsuddannelserne” (KLEO).

Evalueringskemaet er blevet til med inspiration fra Holland og er empirisk velafprøvet.

Rektor begejstret for nyt redskab til lærerens værktøjskasse

På Handelsgymnasiet i Skive og på Randers Statsskole har de arbejdet med QTI og udvikling af lærernes praksis i et lignende projekt med titlen ”[Relationskompetence og klasseledelse](#)” (ROK), og det er erfaringerne herfra, der nu bliver skaleret op til flere ungdomsuddannelser i regionen.

”Vi har simpelthen været så begejstrede for QTI, og hvad det kan som samtale- og refleksionsredskab, så vi vil rigtig gerne være med til at udbrede det til flere ungdomsuddannelser. Vi synes faktisk, at det er et privilegium at få lov til at give flere lærere det redskab i deres værktøjskasse og videregive vores gode erfaringer fra det udviklingsprojekt, vi har været med i,” siger rektor på Handelsgymnasiet i Skive, Henrik Neve, som er overordnet projektleder på KLEO-projektet.

Et antal af hans lærere skal uddannes på Aarhus Universitet til en form for pædagogiske konsulenter, der skal videreformidle erfaringerne fra ROK-projektet og kendskabet til evalueringsredskabet til andre lærere i regionen.

Skal skabe motivation og engagement hos elever

Lærerne på de ungdomsuddannelser, der er med i projektet, skal arbejde med udvikling af deres undervisning, for eksempel gennem observation af hinandens og deres egen undervisning. Og udvikling af lærerrollen er noget, der i stigende grad er nødvendigt, hvis man skal have alle elever med, siger Lea Lund:

”Der bliver optaget flere unge på ungdomsuddannelserne i dag, og lærerne står derfor over for en meget uhomogen gruppe elever, der fagligt set spænder vidt, og hvor motivation og engagement ikke altid er til stede. Her er viser forskningen, at lærerens viden om egen praksis – herunder klasseledelse og en forståelse af den gode lærer/elev-relation - har stor betydning i forhold til at skabe en virkningsfuld undervisning.”

Region Midtjyllands største pædagogiske udviklingsprojekt nogensinde

Projektet er støttet af Region Midtjylland med 5,86 mio. kr., og det er den største bevilling til et projekt af den art i regionen nogensinde.

Maria Skov Pedersen, der er udviklingskonsulent i regionen, fortæller, at mange af de projekter, som de hidtil har været involveret i på uddannelsesområdet, har været rettet mod eleverne og fastholdelse af dem. De har store forventninger til KLEO-projektet, fordi det fokuserer på udvikling af lærerne og undervisningen, og samtidig er den forskningsmæssige tilknytning med til at sikre projektet tyngde.

”Vi ser meget frem til, at lærerudviklingsprojektet udbredes til flere skoler i vores region. Vi håber, at det vil resultere i nogle endnu dygtigere lærere, og at det vil føre til, at flere unge færdiggør en ungdomsuddannelse. Vi tror, at et projekt i den her skala vil kunne ændre mindsettet på skolerne, så de får øget fokus på klasseledelse og lærernes relationer til eleverne,” siger Maria Skov Pedersen.

Sideløbende med projektet indsamles viden om, hvordan udviklingsprojektet implementeres. Forskerne ser på, hvordan den pædagogiske ledelse håndterer udviklingsprocessen, og hvordan lærerne oplever det. Det sker for at blive klogere på, hvordan man bedst implementerer ny viden i ungdomsuddannelser.

Fakta om projektet

Målet med projektet ”Klasseledelse og erfaringsopsamling i ungdomsuddannelserne” (KLEO) er at:

- Øge lærernes bevidsthed om egen klasseledelse og lærer-elev-relationer – Lærerne får ny viden om området, observerer hinandens undervisning og diskuterer deres erfaringer i teams.
- Udbrede brugen af evalueringsskemaet QTI – Evalueringsskemaet QTI, der giver et billede af lærerens adfærd i klassen, udbredes ved, at Aarhus Universitet uddanner et antal lærere i at bruge og fortolke evalueringsskemaet. Lærerne skal derefter fungere som konsulenter på andre skoler.
- Opsamle erfaringer med skoleudvikling – Forskerne ser på, hvordan den pædagogiske ledelse håndterer udviklingsprocessen, og hvordan lærerne oplever disse.

Kontakt

Lea Lund

Ph.d., adjunkt, forskningsleder

[Center for Undervisningsudvikling og Digitale Medier](#) (CUDiM)

Aarhus Universitet

Mobil: 40 97 54 46

Mail: lealund@tdm.au.dk

Henrik Neve

Rektor, projektleder

Handelsgymnasiet Skive

Mobil: 24 20 73 41

Mail: hn@skivehs.dk

Maria Skov Pedersen

Udviklingskonsulent

Region Midtjylland

Mobil: 51 16 67 20

Mail: maria.pedersen@ru.rm.dk

Invitation til konference

Konference: Relationskompetence og klasseledelse på Aarhus Universitet 19. september

Projektet KLEO bygger videre på erfaringerne fra projektet "Relationskompetence og klasseledelse" (ROK), som CUDiM ved Aarhus Universitet gennemførte sammen med Handelsgymnasiet Skive og Randers Statsskole i 2014-2017. Aarhus Universitet inviterer til slutkonference for projektet den 19. september 2017.

På konferencen præsenteres:

- Hvordan lærerne har arbejdet med at skabe klare og støttende rammer for undervisningen og etablere positive relationer til deres elever, som kan motivere og fastholde
- Konkrete bud på, hvordan lærere kan arbejde videre med at styrke den positive lærer/elev-relation
- Indsigt i gymnasieelevers oplevelse af undervisningen
- International forskning i relation til en dansk gymnasiekontekst ved brugen af eleverevalueringer af lærerens klasserumsadfærd - Questionnaire on Teachers Interaction (QTI)

Alle interesserede er velkomne.

[Læs mere om konferencen og tilmeld dig](#)